CLIËNTENRAAD

SOCIAAL DOMEIN

LELYSTAD

Aan Gemeenteraad van Lelystad,
t.a.v. de fractievoorzitters

Van Cliëntenraad Sociaal Domein Lelystad

Adres Postbus 91
8200 AB Lelystad
griffie@lelystad.nl

Adres Monnickendamstraat 64
8244 EE Lelystad

Telefoon 0320 262960

E-mail secretariaat@clientenraadsociaaldomeinlelystad.nl

Datum: 28 augustus 2024

Onderwerp: Reactie op ombuigingsvoorstellen 2024 m.b.t. het sociale domein

Afschrift aan: College van burgemeester en wethouders

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Het sociaal domein verandert onder invloed van maatschappelijke ontwikkelingen.
Ontwikkelingen als de dubbele vergrijzing, meer eenpersoons huishoudens, personeelstekorten, etc..
Deze ontwikkelingen kunnen het hoofd worden geboden door meer gemeenschapszin in de samenleving te stimuleren. We zullen meer naar elkaar moeten omkijken en elkaar waar mogelijk meer moeten ondersteunen via wat “community’s” worden genoemd.
Belangrijke transities of trends in het sociaal domein zijn o.a.: vormen van community’s, van curatief naar preventief, van zorg naar welzijn, ambulantisering zorg en housing first.
Ombuigingen in de zorg moeten passen binnen deze transities. Een transitie is een kwetsbare periode voor zorgontvangers. Vaak is begeleiding/monitoring van de transitie belangrijk, om de transitie te laten slagen. Wanneer bijvoorbeeld vormen van (duurdere) intensieve zorg worden afgeschaald, is het vaak noodzakelijk (tijdelijk) ambulante zorg in te zetten, voordat welzijnsinstellingen en community’s het kunnen overnemen.
Vormen van informele zorg zijn daarbij belangrijk. Mantelzorg en respijtzorg vallen daaronder. Bij ombuigingen in het sociaal domein, is het niet verstandig vormen van informele zorg en daarmee de kracht van community’s te ondergraven.
Het is belangrijk om bij deze ontwikkelingen aan te tekenen dat overheden, zorg- en welzijnsinstellingen, overige organisaties en het bedrijfsleven ook onderdeel zijn van community’s.

Op 2 juli jl. is u een informatienota aangeboden met als onderwerp “Ombuigingsopgave en integrale weging programmabegroting 2025 – 2028”
In die nota zijn u tal van voorstellen gedaan om te kunnen komen tot een begroting die structureel en reëel in evenwicht is.
Van de 85 ombuigingsvoorstellen die u zijn voorgelegd, heeft een aantal voorstellen forse impact op de wijze waarop het sociale domein momenteel vorm en inhoud wordt gegeven.

Vanuit de Cliëntenraad Sociaal Domein Lelystad hebben 3 werkgroepen (WMO, Jeugd en Participatie en Armoede) die voorstellen bestudeerd.
Hoewel bij tal van onderwerpen die het sociaal domein raken kanttekeningen kunnen worden geplaatst, hebben wij ons beperkt uw aandacht te vragen voor de volgende ombuigingsvoorstellen die voor de doelgroepen die wij vertegenwoordigen, het meest ingrijpend zijn cq. deze raken.

<u>Ombuigingsvoorstellen met betrekking tot de Wmo:</u>

Voorstel 13: Repro en mediabureau.
U is voorgesteld de gemeentelijke publicaties in de Flevopost te beëindigen. Als argument is daarbij onder meer aangegeven dat de inwerkingtreding van de Wet elektronische publicaties (Wep) het overbodig maakt nog langer in de Flevopost te blijven publiceren.
Wij hebben hier grote moeite mee.
Zoals u bekend bestaat de bevolking in Lelystad verhoudingsgewijs uit een groot aandeel laaggeletterden en minder digitaal vaardigen. Dat geldt niet alleen voor ouderen, maar evenzeer voor jongeren. Daar komt bij dat Lelystad binnen afzienbare termijn te maken krijgt met een zogenaamde dubbele vergrijzing.
Het stopzetten van bekendmakingen in de Flevopost zou dan ook indruisen tegen uw beleid ten aanzien van digitale inclusie, waarbij iedereen mee moet kunnen doen.
Stopzetten van gemeentelijke bekendmakingen zou tevens betekenen, dat de hiervoor vermelde doelgroepen worden uitgesloten van essentiële informatie.
We nemen aan dat dat niet uw bedoeling is.
Daar komt bij dat het niet uitgesloten moet worden geacht dat het aantal bezwaar- en beroepschriften gaat toenemen, simpelweg omdat belanghebbenden geen kennis hebben kunnen nemen van informatie die voor hen van belang is/kan zijn.
Samengevat geven wij u ernstig in overweging de voorgestelde bezuiniging op dit onderwerp <u>niet</u> over te nemen.

Voorstel 62: Mantelzorgcompliment plus uitvoeringskosten
Met verbazing hebben wij kennis genomen van dit voorstel.
Verbazing omdat niet alleen op landelijk, maar ook op lokaal niveau “Community” een belangrijk onderdeel vormt van beleid. Op tal van gebieden heerst er een groot personeelstekort. Met name in de zorg is dat zodanig voelbaar.
Degenen die zorg nodig hebben kunnen dat in steeds mindere mate krijgen van professionals waardoor een beroep wordt/moet worden gedaan op mantelzorgers, die dit werk uit liefde, maar veelal onder zware druk op zich nemen.
Dat geldt temeer voor met name jonge mantelzorgers gedurende deze ingrijpende periode in hun leven.
Wij vinden het onverantwoord en niet uit te leggen om juist deze activiteiten te verstoren met bezuinigingen. Zonder een blijk van waardering – en dat hoeft niet altijd in geld te worden uitgedrukt,

maar kan ook bestaan uit bijvoorbeeld een ontspannen avond of een uitje - zal met name een kwetsbare groep inwoners in onze stad in de knel komen.
Wij dringen er dan ook met klem op aan de voorgestelde bezuiniging op het mantelzorgcompliment niet over te nemen.
Wel zou nader onderzocht kunnen worden of niet alleen op de uitvoeringskosten kan worden bezuinigd.

Ombuigingsvoorstellen met betrekking tot Jeugd:

Voorstel 27: Motiemarkt en kindermotiemark
Wij vinden het belangrijk dat jongeren hun stem kunnen uitbrengen en het gevoel hebben dat hun stem ertoe doet. Daardoor ontstaat er een grotere betrokkenheid met Lelystad, wat problemen in de toekomst kan voorkomen.
We kunnen ons vinden in bezuinigingen voor de motiemarkt, maar adviseren 1 x per 2 jaar een bedrag beschikbaar te houden voor de kindermotiemarkt, zodat jongeren hun vaak creatieve ideeën kunnen blijven indienen.

Voorstel 63: Jeugdpreventiewerker ROC en 64 Jongerencoaches
Naar onze stellige overtuiging zal de inzet van de Jeugdpreventiewerker ROC gedragsproblemen voorkomen en de sfeer in de klas en (school)omgeving positief beïnvloeden.
Ook de jongerencoaches, die jaarlijks ca. 75 (nieuwe) kwetsbare jongeren begeleiden, kunnen voorkomen dat op termijn meer gespecialiseerde zorg moet worden ingezet, terwijl de opzet van de ombuigingen juist het terugdringen van gespecialiseerde zorg is.
Wij adviseren u de voorgestelde bezuiniging op de Jeugdpreventiewerker ROC en Jongerencoaches niet over te nemen.

Voorstel 75: Jeugdzorg knoppenplan
Wij zijn benieuwd naar het Programmaplan waarin de omvang en impact van de ombuigingen en het knoppenplan zichtbaar zullen zijn. Op dit moment is voor ons echter niet duidelijk wat de ombuigingen gaan betekenen voor (jeugdige) inwoners gezien er geen concrete punten worden benoemd. Ditzelfde geldt overigens voor ombuiging **67.**
Voorkomen moet worden dat het terugdringen van begeleiding leidt tot problemen, waardoor later duurdere zorg nodig is. Tevens lezen we nergens dat het uitgangspunt 'afname jeugdigen met verblijf' meestal gepaard gaat met een toename van andere soorten jeugdhulp, zoals ambulante begeleiding. Wij vragen dan ook extra aandacht voor de overgang naar de nieuwe situatie.

Ombuigingsvoorstellen met betrekking tot Participatie en Armoede:

Voorstel 65: Mensen maken de buurt
Aangegeven is dat hiervoor nog geen plannen zijn gemaakt en dat het verstrekken van financiële middelen zonder consequenties kan worden stopgezet.
Mogelijk worden later dit jaar echter nog wel plannen ingediend, maar belangrijker vinden wij dat ook een dergelijk budget een bijdrage vormt aan de Community.
Wij stellen daarom voor niet te bezuinigen op dit onderdeel, maar het beschikbare budget gerichter in te zetten op de zwakkere sociale wijken, zoals Lelystad-Oost.

Voorstel 104: Schuldhulpverlening MDF
Met genoegen hebben wij kunnen constateren dat ombuigingen ten aanzien van schuldhulpverlening u zijn ontraden.
Zoals u bekend leeft een relatief groot aantal inwoners in onze gemeente in armoede.
Wij pleiten er dan ook voor daarvoor extra budget toe te kennen en die wens toe te voegen aan de beleidsvoornemens waarvoor nog dekking dient te worden gezocht.

Tot slot

We hebben kennis kunnen nemen van het voorstel aan uw raad om een begrotingsoverschot van € 2 miljoen structureel door te voeren.
Waar op tal van gebieden pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden kunnen wij ons voorstellen de bezuinigingen te beperken tot datgene wat echt nodig is.
De afgelopen jaren hebben we keer op keer gezien, dat er toch weer onverwachte financiële meevallers konden worden ingeboekt.
Wij geven u daarom in overweging nu geen extra bezuiniging door te voeren, maar jaarlijks de financiële positie kritisch te blijven bezien en daar reeds gevormde reserves bij te betrekken.

Indien u naar aanleiding van onze inbreng nog vragen of opmerkingen mocht hebben, zijn we uiteraard graag bereid deze nader toe te lichten.

Namens de Cliëntenraad Sociaal Domein Lelystad,

Met vriendelijke groet,

Frans van Rijnsoever	Brigit van Walstijn
Voorzitter	Secretaris

Deze brief wordt uitsluitend digitaal verzonden en is daarom niet ondertekend.